

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 6, Dharmasastra

(यज्ञवल्क्यस्मृतेः प्रायश्चित्ताध्यायः-मिताक्षरासहितः सम्पूर्णः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) अशौचशब्दस्य अर्थं मिताक्षरादिशा विलिख्य अशौचिनां कर्तव्यं प्रतिपादयत ।
- (२) बालादिमरणेऽशौचं निर्णय्य गर्भस्रावेऽशौचव्यवस्थां प्रतिपादयत ।
- (३) यतिधर्मान् संक्षेपेण प्रतिपादयत ।
- (४) आत्मस्वरूपं प्रतिपाद्य आत्मना जगदुत्पत्तिं प्रतिपादयत ।
- (५) ब्रीष्मे पञ्चाब्दिमध्यस्य वर्षासु स्थण्डिलेशयः आर्द्रवासस्तु हेमन्ते शक्या वापि तपश्चरेदिति पद्यं मिताक्षरारीत्या व्याख्यात ।
- (६) सुराभेदान् प्रदर्श्य सुरापानप्रायश्चित्तं विशदयत ।
- (७) जनः कथं प्रायश्चित्तीयते इति मिताक्षरादिशा व्याख्यात ।
- (८) प्रायश्चित्ताकरणे दोषं प्रतिपाद्य नरकान् विवृणुत ।
- (९) गोवधप्रायश्चित्तं याज्ञवल्क्योक्तदिशा प्रतिपादयत ।
- (१०) चान्द्रायणव्रतस्य स्वरूपं भेदांश्च प्रतिपादयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 7, Dharmasastra

(कालमाधवः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) तिथीनां स्वरूपं भेदांश्च निरूप्य कार्याकार्यनिर्णयविधौ तद्ब्राह्मग्राह्यत्वं विवेचयत ।
- (२) जयन्तीजन्माष्टमीव्रतयोरैक्यं भेदो वेति माधवोक्तदिशा विचारयत ।
- (३) माधवोक्तान् कालभेदान् निरूप्य जन्यकालमालोचयत ।
- (४) क्षयमासस्य स्वरूपं निर्णयितुं कदा पततीति माधवोक्तदिशा विवेचयत ।
- (५) मासस्वरूपं प्रतिपाद्य तद्भेदानुपयोगञ्च यथाग्रन्थं विचारयत
- (६) एकादश्यां नित्यत्वं काम्यत्वञ्च विचारयत ।
- (७) शिवरात्रिशब्दो यौगिको रूढो लाक्षणिको योगरूढो वेति माधवोक्तदिशा विवेचयत ।
- (८) संक्रान्तिभेदान् प्रदर्श्य तासु पुण्यकालं निरूपयत ।
- (९) अनन्तव्रतस्य स्वरूपं प्रतिपाद्य तस्य कर्मकालं निरूपयत ।
- (१०) एकादश्युपवासेऽधिकारिणो निरूपयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 8, Dharmasastra

(आधुनिकहिन्दुविधिः)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) आधुनिकहिन्दुविधेरुत्पत्तिं क्रमिकविकासञ्च लिखत ।
- (२) हिन्दुविवाहविधेः प्रचलनादनन्तरं किं परिवर्तनं जातं तदालोचयत ।
- (३) विवाहभेदान् विलिख्य बहुविवाहप्रचलनस्य वैधतामालोचयत ।
- (४) दत्तकविधिः कदाप्राचलत् ? पुत्रेषु दत्तकस्य स्वरूपं विचारयत ।
- (५) आधुनिकदत्तकग्रहणविधिं सम्यगालोचयत ।
- (६) विवाहविच्छेदस्य कारणानि यथानियमं प्रदर्शयत ।
- (७) हिन्दूत्तराधिकारविधिः कदा प्राचलत् ? तद्विधेः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत ।
- (८) नारीणां दयाधिकारविषये आधुनिकहिन्दुविधेश्चिन्तयामालोचयत ।
- (९) केन दत्तको ग्राह्यः कीदृशश्च ग्राह्य इति सम्यग् विचारयत ।
- (१०) उत्तराधिकारविधेरुपरि मिताक्षरायाः प्रभावमालोचयत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 9, Dharmasastra

(दायभागः, संस्कारराजधर्मयोविशिष्टाध्ययनम्)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

5x20=100

- (१) दायविभागयोः स्वरूपं सयुक्तिकं मित्रमिश्रोक्तरीत्या आलोचयत ।
- (२) स्वत्वस्य लौकिकत्वं पूर्वपक्षोपस्थापनपुरः विशदयत ।
- (३) सवर्णभ्रातृणां पितृधनविभागविधिं विशदयत ।
- (४) संसृष्टिधनग्रहणव्यवस्थां विचारयत ।
- (५) स्त्रीधनभेदान् प्रतिपाद्य तेषां स्वरूपं वर्णयत ।
- (६) गौतमोक्तसंस्काराणां संक्षिप्तपरिचयं प्रदीयताम् ।
- (७) उपनयनसंस्कारस्य कालं प्रयोजनञ्च विवेचयत ।
- (८) राज्ञः दैनन्दिनकृत्यानि सविशदमालोचयत ।
- (९) उपायानां स्वरूपं प्रतिपाद्य तत्र दण्डोपायस्य प्रयोगविधिं विवेचयत ।
- (१०) द्वादशराजमण्डलानि विवृणुत ।

000

Directorate of Distance Education
Acharya Second Year Annual Examination May/June, 2018
Paper - 10, Dharmasastra

(धर्मशास्त्रस्येतिहासः निबन्धश्च)

Time : 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

I. केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । **5x20=100**

- (१) धर्मस्योपादानानि यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।
- (२) धर्मशास्त्रस्य स्वरूपमुल्लिख्य तस्य प्रामाण्यं प्रतिपादयत ।
- (३) षड्विधस्मार्तधर्मान् संक्षेपेण लिखत ।
- (४) स्मृतिसाहित्यसूत्रसाहित्ययोः पौर्वापर्यं निरूपयत ।
- (५) याज्ञवल्क्यस्मृतेर्वैशिष्ट्यं प्रदर्शयत ।
- (६) धर्मसूत्रकारेषु गौतमस्य परिचयं प्रदत्त ।
- (७) रघुनन्दनस्य देशकालकृतीनां विवरणं प्रदत्त ।
- (८) माधवाचार्यस्य परिचयं प्रदाय तस्य देशकालकृतीनां परिचयो देयः ।
- (९) कुल्लूकभट्टस्य परिचयं प्रदत्त ।
- (१०) नीलकण्ठभट्टस्य परिचयं प्रदाय तस्य देशकालकृतीनां परिचयः प्रदीयताम् ।

000